

Internetconsultatie IAK

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhetiak.nl (klik dan op de tekst "Naar het IAK" in de linker kolom).

1. Wat is de aanleiding?

De aanleiding voor dit wetsvoorstel is de aanbeveling uit 2008 van de Raad van Ministers van de Europese Unie en het Europees Parlement over het Europees kwalificatiekader (EQF), het [European Qualifications Framework for life long learning](#). In 2017 is deze aanbeveling op enkele onderdelen herzien. Naar aanleiding van de aanbeveling over het EQF, heeft de commissie NLQF-EQF in 2011 de minister van OCW geadviseerd over het opstellen van het Nederlands kwalificatiekader (NLQF) en de oprichting van het Nationaal coördinatiepunt NLQF. Dit advies is door de minister van OCW in 2011 overgenomen. Het wetsvoorstel NLQF vloeit voort uit voornoemde aanbevelingen en voornoemd advies.

2. Wie zijn betrokken?

Bij de ontwikkeling van dit wetsvoorstel zijn alle relevante partijen betrokken via gerichte consultatie en via de evaluatie van het NLQF in 2017. In het kader van deze evaluatie is met deze partijen onder andere gesproken over de inhoud en strekking van de wet. Betrokken partijen zijn: de Vereniging Hogescholen (VH), de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten (VSNU), de MBO-Raad, de Nederlandse Raad voor Training en Opleiding (NRTO), de Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie (NVAO), de Inspectie van het Onderwijs (IvHO), sociale partners (onder andere VNO-NCW en FNV) en het Nationaal coördinatiepunt NLQF. Deze partijen waren betrokken omdat ze doelgroepen vertegenwoordigen (VH, VSNU, MBO Raad, NRTO, sociale partners), vanwege hun kennis (VH, VSNU, MBO Raad, NRTO, NVAO, NCP NLQF), vanwege hun betrokkenheid bij de uitvoering (NCP NLQF, IvHO, VH, VSNU, MBO Raad) of door betrokkenheid bij de handhaving (IvHO).

3. Wat is het probleem?

Het NLQF en NCP NLQF zijn sinds 2012 operationeel, maar van het NLQF wordt nog te beperkt gebruik gemaakt, terwijl het momenteel het enige gestandaardiseerde en gevalideerde instrument is om het niveau van formele (bij wet geregelde c.q. publieke) opleidingen en non-formele (niet bij wet geregelde c.q. private) opleidingen te bepalen in termen van objectiveerbare leeruitkomsten. Met het NLQF wordt de transparantie van met name het non-formele opleidingsaanbod voor de gebruiker vergroot. De potentie van dit instrument wordt niet ten volle benut en de transparantie van het private opleidings- en scholingsaanbod niet bevorderd. Het vergroten van die transparantie is noodzakelijk gezien de grote omvang van de private opleidings- en scholingsmarkt. Zeker nu in toenemende mate publieke middelen door burgers ingezet mogen worden voor scholing, bijvoorbeeld in het kader van de Coronamaatregelen. Zo zijn in het NLQF ingeschaalde opleidingen een van de categorieën scholingstrajecten waarvoor burgers vanaf 2022 subsidie kunnen aanvragen uit het STAP-budget (STimulering ArbeidsmarktPositie). Door het ontbreken van een wettelijke basis voor het NLQF is het nu niet mogelijk om oneigenlijk gebruik van het NLQF te sanctioneren. Het wetsvoorstel maakt dit mogelijk.

4. Wat is het doel?

Het beleidsdoel van het wetsvoorstel is het vergroten van de transparantie van de markt voor opleiding en scholing. Meer transparantie stelt burgers (werkenden, werkzoekenden, studenten) beter in staat om beter geïnformeerde keuzes te maken en meer de regie op hun loopbaan en ontwikkeling te nemen. Voor werkgevers draagt meer transparantie eraan bij dat ze beter inzicht krijgen in het opleidingsniveau van sollicitanten, hetgeen kan helpen bij het wervings- en selectieproces. Ook voor aanbieders van opleidingen geeft meer transparantie toegevoegde waarde aan hun opleidingen: een opleiding waarvan het NLQF- en EQF-niveau is bepaald, heeft een grotere maatschappelijke waarde vanwege de overdraagbaarheid naar vervolgonderwijs of naar ander werk in binnen- en buitenland.

Meer transparantie draagt voorts bij aan het versterken van een brede leer- en scholingscultuur in Nederland. In overkoepelende zin is het doel van dit voorstel het bevorderen van de arbeidsmobiliteit en de scholingsparticipatie en het verbeteren van de aansluiting tussen vraag en aanbod op de (nationale en Europese) arbeidsmarkt.

Dit wetsvoorstel sluit aan op de doelstellingen van de EQF-aanbeveling en op de doelstellingen van het leven lang ontwikkelen-beleid van het kabinet.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Ingrijpen door de overheid is noodzakelijk omdat de transparantie van het opleidings- en scholingsaanbod - en dan met name het non-formele aanbod - nog te beperkt is en omdat het NLQF onvoldoende status heeft waardoor het naar verhouding weinig toegepast wordt. Hierdoor worden burgers (werknemers, werkzoekenden, studenten) die zichzelf verder willen ontwikkelen, onvoldoende in staat gesteld zelf de regie op hun ontwikkeling en loopbaan te nemen. Het belemmert voorts werkgevers bij het verkrijgen van meer inzicht in het niveau van non-formele opleidingen die sollicitanten of hun eigen werknemers gevolgd hebben. Op macroniveau kan een gebrek aan transparantie leiden tot minder scholingsparticipatie en een slechter functionerende arbeidsmarkt. Overheidsinterventie is dus gewenst om de doelstellingen van de overheid op het terrein van leven lang ontwikkelen te realiseren en om bij te dragen aan het realiseren van de doelstellingen van het EQF in EU-verband.

6. Wat is het beste instrument?

Wettelijke verankering van het NLQF vergroot de status en de maatschappelijke betekenis van het NLQF en zal aanbieders van non-formele opleidingen stimuleren om hun opleidingen in te schalen in het NLQF en NLQF- en EQF-niveaus te vermelden op waardedocumenten van deze opleidingen. Daarmee - en met de vermelding van deze niveaus op de diploma's van formele opleidingen - wordt een grotere transparantie van het opleidings- en scholingsaanbod gerealiseerd.

Meer specifiek is een wettelijke regeling van het NLQF nodig:

- Voor de verplichting dat op diploma's van formele kwalificaties de daarvoor vastgestelde NLQF-niveau en EQF-niveaus worden vermeld. Zonder verplichting zou dit een vrijblijvende aangelegenheid zijn met als risico dat het NLQF-niveau en het EQF-niveau niet - of niet op uniforme wijze - op alle diploma's wordt vermeld. Een dergelijke situatie is onwenselijk.
- Om de verhouding en verantwoordelijkheidsverdeling tussen de minister van OCW en het NCP NLQF zodanig te regelen dat de onafhankelijkheid van laatstgenoemde organisatie duidelijk gemarkeerd wordt, met name waar het de inschaling van non-formele opleidingen in het NLQF (en daarmee het EQF) betreft. Dat draagt bij aan de status en de eenduidige positionering van het NCP NLQF.
- Om misleiding met NLQF- en EQF-aanduidingen effectief tegen te kunnen gaan met een bestuurlijke boete. Momenteel kan iedere aanbieder van non-formele opleidingen met een NLQF- en EQF-niveau adverteren en deze niveaus op waardedocumenten van zijn opleidingen vermelden, terwijl ze niet zijn ingeschaald in het NLQF. Er is geen wet- of regelgeving die dit verbiedt. Dit is ongewenst, omdat het burgers misleidt, terwijl het EQF en het NLQF juist bedoeld zijn om voor meer transparantie te zorgen.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Dit wetsvoorstel voorziet erin dat het NCP NLQF een zelfstandig bestuursorgaan (zbo) wordt. De taak om non-formele opleidingen in te schalen in het NLQF is namelijk een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Op het NCP NLQF zal dan ook de Kaderwet zbo's van toepassing zijn.

Het NLQF-niveau zal op diploma's van formele opleidingen en waardepapieren van in het NLQF ingeschaalde non-formele opleidingen (mogen) worden vermeld. Zo vergroot de implementatie van het NLQF de transparantie van met name het non-formele opleidingsaanbod voor de gebruiker. Aanbieders van non-formele opleidingen kunnen de maatschappelijke waarde van hun opleidingen vergroten door deze te laten inschalen in het NLQF. Voor werkgevers draagt meer transparantie eraan bij dat ze beter inzicht krijgen in het opleidingsniveau van sollicitanten en werknemers. Werkenden, werkzoekenden, studenten) zijn door NLQF beter in staat om geïnformeerde keuzes te maken en beter in staat om de regie op hun loopbaan en ontwikkeling te nemen.

De wettelijke basis voor het NLQF biedt de mogelijkheid oneigenlijk gebruik van het NLQF te sanctioneren.